

ת"פ 4088/10/20 - מדינת ישראל נגד רוי אברהם חיים גולדברשט, ג'ובאני שימונוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 4088-10-20 מדינת ישראל נ' גולדברשט ואח' 19 מאי 2022

לפני כבוד השופט בני שגיא, סגן נשיא

מדינת ישראל המאשימה:

על-ידי פרקליטות מחוז תל-אביב (פלילי)

נגד

הנאשמים:

1. רוי אברהם חיים גולדברשט

על-ידי ב"כ עו"ד הרצל יוספי

2. ג'ובאני שימונוב (נדון)

גזר דין - נאשם 1

כללי

1. נאשם 1 (להלן - **נאשם 1** או **הנאשם**), בן 18.5 במועד הרלוונטי, ביצע עבירות חמורות, הורשע על יסוד הודאתו, ודינו עמד להיגזר. ימים ספורים טרם המועד שנקבע לשימוע גזר הדין עתר הסניגור לדחיית מועד גזר הדין וזאת נוכח האפשרות כי הנאשם ייקלט במכינה קדם צבאית, ובהמשך - יתכן ויגויס לצה"ל. אף שכלל הנסיבות לימדו על סיכויים נמוכים להצלחת ההליך השיקומי, נעתרתי לבקשה, דחיתי את מועד גזר הדין והתאמתי את התנאים המגבילים כך שיאפשרו לנאשם להיקלט במכינה. לאחר 6 חודשים בהם שהה הנאשם במכינה, במהלכם התקיימו שני דיונים מעקביים, הודח הנאשם מהמכינה, וזאת לאחר שביצע שלל עבירות משמעת והתנהג בצורה תוקפנית ומאיימת כלפי צוות המדריכים.

גזר דינו של הנאשם יעבור דרך 5 תחנות: **הראשונה** - סקירת העבירות בהן הורשע, עובדותיו של כתב האישום המתוקן, וגזרי הדין הנוספים שניתנו בפרשה; **השנייה** - סקירה תמציתית של טיעוני הצדדים לעונש; **השלישית** - קביעת מתחם העונש ההולם; **הרביעית** - פירוט נתוני האישים של הנאשם והניסיונות השיקומיים שנערכו בעניינו; **החמישית** - קביעת מיקומו של הנאשם במתחם.

תחנה ראשונה - סקירת העבירות בהן הורשע, עובדותיו של כתב האישום המתוקן, וגזרי הדין הנוספים שניתנו בפרשה

2. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של קשירת קשר לפשע, לפי סעיף 449(א)(1) לחוק העונשין (להלן - **חוק העונשין** או **החוק**); נשיאה והובלת נשק בלא רשות על פי דין, לפי סעיפים 144(א) רישא ו-144(ב) רישא לחוק; איומים, לפי סעיף 192 לחוק; היזק בזדון, לפי סעיף 452 לחוק; יירי בנשק חם באזור מגורים, לפי סעיף 340א(ב)(1) סיפא לחוק העונשין.

הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין העונש, ובהקשר זה כל צד טען על-פי מיטב שיקול דעתו.

3. **על-פי עובדות כתב האישום המתוקן**, בין נאשם 1 לנאשם 2 קשרי חברות קרובים, וכך גם בין נאשם 1 לאייל בן-עמי (להלן - **החייל**), אשר נושא כדרך קבע נשק צה"לי מסוג תבור, מודל 95X (להלן - **הנשק**). בתקופה הרלוונטית לכתב האישום נהגו השלושה לבלות במשותף במספר הזדמנויות שונות.

ביום 15.9.20 סמוך לשעה 02:00 נפגשו הנאשמים יחד עם החייל לבילוי משותף במועדון ביפו, שם פגשו במתלונן, עמו היה לנאשם 1 סכסוך קודם. נאשם 1 שיתף את נאשם 2 ואת החייל בדבר הסכסוך. סמוך לאחר שעזבו את המועדון, קשרו הנאשמים קשר ביחד עם החייל להטיל אימה על המתלונן על ידי כך שיבצעו ירי באמצעות הנשק לעבר ביתו.

במסגרת הקשר ולשם קידומו, נסעו השלושה לביתו של החייל כדי להצטייד בנשק ובמחסנית. נאשם 1 נותר להמתין בפארק בהוד השרון בעוד שנאשם 2 והחייל נסעו לכתובתו של המתלונן, שנשלחה על ידי נאשם 1 למכשירו הנייד של החייל באמצעות הודעה מוצפנת ביישומון "טלגרם". בסמוך לשעה 06:00 הגיעו נאשם 2 והחייל לקרבת הבית הנמצא בלב שכונת מגורים וערכו סיור רגלי בכדי לבחון את דרך הפעולה ויכולת המילוט המהירה ביותר. לאחר הסיור החליטו השניים שבשעה שהנאשם 2 יבצע את הירי לכיוון הבית, החייל ימתין לו ברכבו בחניון כורכר הסמוך לבית ויהיו מוכן למלט אותם מהזירה. בהמשך לכך, נטל נאשם 2 את הנשק, דרך אותו והתקדם לעבר הבית. בהגיעו בסמוך לפתח הבית ירה נאשם 2 שמונה קליעים לעבר חזית הבית שעה שבני המשפחה שהו בתוכו, ובאופן שיש בו כדי לסכן חיי אדם. הקליעים פגעו בקיר חזית הבית וחלקם אף חדרו לבית. כתוצאה מהירי נגרם נזק לקירות הבית ולמוצרי חשמל. לאחר הירי נמלט נאשם 2 לעבר החניון, נכנס לרכבו של החייל והשניים ברחו מהמקום. בהמשך נסעו השניים לביתו של החייל, הסליקו את הנשק ואספו את נאשם 1 שהמתין להם בפארק.

4. יצוין כי כתב האישום המתוקן שהוגש כנגד שני הנאשמים, מחזיק שני אישומים, אך האישום השני רלוונטי אך ורק לעניינו של נאשם 2. עוד יצוין כי במקביל להגשת כתב האישום כנגד שני הנאשמים, הגישו רשויות התביעה בצה"ל כתב אישום נגד החייל, שאף הוא הסתיים בהסדר טיעון.

האופן בו הסתיימו ההליכים בעניינו של נאשם 2:

כתב האישום שהוגש נגד נאשם 2 החזיק כאמור שני אישומים, אולם האישום הרלוונטי לעניינו הוא **האישום המשותף לשני הנאשמים ולחייל, בגדרו קבעתי מתחם ענישה אשר הרף התחתון שלו עומד על 26 חודשי מאסר**. כיוון שנאשם 2 הורשע באישום נוסף, המתחם הכולל שנקבע נע בין 34 חודשי מאסר ל- 60 חודשי מאסר, והעונש שנגזר על הנאשם, בסופו של יום, עמד על 40 חודשי מאסר (כאשר עונש זה כולל הפעלת מאסר מותנה בן 5 חודשים באופן ש- 4 חודשים הופעלו בחופף וחודש אחד במצטבר).

האופן בו הסתיימו ההליכים בעניינו של החייל:

ביום 28.4.21 ניתן גזר דינו של החייל על-ידי בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוט צפון (222/20) (תע/3) (להלן - **גזר דינו של החייל**). על פי האמור בגזר הדין, הורשע החייל בעבירות של הוצאת נשק מרשות הצבא, ירי מנשק חם בצוותא באזור מגורים, איומים בצוותא, אי שמירתו של רכוש צבאי שהוא נשק והתנהגות שאינה הולמת. בית הדין הצבאי אימץ את הסדר הטיעון הסגור שנקשר בין הצדדים, והטיל על החייל עונש של **32 חודשי מאסר** לריצוי בפועל, לצד רכיבי ענישה נלווים.

התחנה השנייה - טיעוני הצדדים לעונש

5. התובעת, עו"ד ענת בן-זאב, התבססה בטיעוניה על גזרי הדין שניתנו בעניינם של נאשם 2 והחיל, תוך שצוין כי גם אם התביעה סברה כי המתחם בעניינו של האישום הראשון צריך להיות חמור יותר, הרי משלא הוגש ערעור על גזר דינו של נאשם 2, תסתפק התביעה בעתירה למתחם דומה, דהיינו - כזה אשר הרף התחתון שלו עומד על 26 חודשי מאסר.

התובעת עמדה על חומרת המעשים, על חלקו המשמעותי של הנאשם במסכת העובדתית, בהיותו "בעל הסכסוך", ומי שהעביר את כתובתו של המתלונן לנאשם 2 על-מנת שזה יבצע ירי על ביתו, וכך ציינה: **"הנאשם הוא הסיבה והמסובב" של האירוע. הסכסוך שלו והיוזמה שלו הם אלה שהביאו את העבירה הזאת מהכוח אל הפועל"**.

בהינתן העובדה כי מדובר בנאשם צעיר ללא הרשעות קודמות, סברה התובעת כי ניתן למקמו בשליש התחתון של המתחם, וזאת לצד הטלת רכיבי ענישה נלווים.

6. ההגנה העידה מטעמה את מר דוד ניסקי ואת מר דוד ניצן.

מעדותו של מר דוד ניסקי, אשר שימש כמחנך של הנאשם במהלך לימודי בתיכון "מעון", עלה כי הנאשם תפקד בבית הספר בצורה טובה, חרף קשיים לימודיים שחווה. ניכר היה כי מדובר בתלמיד אינטליגנטי, אהוב, אך לצד זאת, וכפי שהגדיר זאת העד "מהיר להתחמם וכן להתקרר". העד הביע פליאה על הסתבכותו של הנאשם בפרשה הנוכחית, ותיאר קשר חינוכי חיובי ביותר שרקם עם הנאשם לאורך תקופת הלימודים ואף לאחריה.

מעדותו של מר דוד ניצן, עובד סוציאלי בתחנה לטיפול משפחתי בהוד השרון, עולה כי החל לטפל בנאשם ובמשפחתו במסגרת טיפול משפחתי, ולהערכתו, מדובר באדם שניתן לשקמו. העובד הסוציאלי הביע חשש שמא כליאתו מאחורי סורג ובריא יגרום למשבר נפשי, או לחלופין, לחיבור עם מוקדי כוח עברייניים - שתי תוצאות אפשריות שאינן רצויות.

7. הסנגור, עו"ד הרצל יוספי, עמד על העובדה כי בזמן ביצוע העבירות היה הנאשם בגיר-צעיר על כל המשתמע מכך.

מטבע הדברים, ושעה שבגזר דינו של נאשם 2, קבעתי מתחם בעניינו של האירוע, התמקד הסנגור בנתונים המצדיקים, לשיטתו, נקיטה בגישה שיקומית, תוך חריגה ממתחם העונש ההולם.

כך הפנה הסנגור לעדותו של מר ניסקי בדבר היכולת לרתום את הנאשם להליכים כאלה ואחרים, וכך הפנה לעמדת שרות המבחן כפי שזו באה לידי ביטוי בתסקיר השני, ומתיישבת אף עם עדותו של העובד הסוציאלי, מר ניצן.

וכך ציין הסנגור: **"אני חושב שאין מחלוקת, שמענו גם את המורה המכיר את הנאשם היטב. בכל זאת, עם כל הקשיים, הוא הצליח ואמור היה להתגייס לצבא אלמלא אותו מפגש טראגי עם מה שבא אחריו, באותו מועדון שבילה, ואם לא היה מכיר את הנאשם 2. שמענו גם את העו"ס הקליני, אדם מאוד מרשים, מרצה באוניברסיטה העברית. אם הוא חשב שהוא צריך לבוא ולהעיד בבית המשפט, וראה את השינוי בהתפתחות של רוי, נכון שזה חודשיים. גם מי שיש לו הרבה מאוד ניסיון כמוהו, אני חושב שגם אחרי חודשיים הוא מבין מה הפוטנציאל ומה הנזקים האפשריים ולכן זה הולך. אני מסכים עם כל מילה שלו. שהנקודה בה הנאשם נמצא היא נקודה מאוד קריטית בחייו. זו נקודה של לשבט או לחסד. לאיזה כיוון הוא יתנהל בחייו."**

אין ספק שהנאשם עשה טעות, הוא קשר קשר, ואין ספק שזה נורא ואיום. אבל, השאלה לאיפה הולכים מכאן. גם למקרא התסקיר, הרי קצינת המבחן הגישה תסקיר ראשון גרוע מאוד, והתסקיר השני כבר שונה לגמרי. אני כשלעצמי, ואני אומר את זה גם כעו"ס לשעבר, זה רק מעיד על ההליך שרוי עבר. זאת אומרת הרבה פעמים שמישהו בא והוא נופת צופים מהרגע הראשון, רואים את הדרך שהוא עשה. אנחנו מלווים את רוי הרבה מאוד זמן בהיכרות מאוד קרובה".

לאחר התקופה בה שהה הנאשם במכינה, ועוד טרם הודח רשמית, ביקש הסניגור להמשיך את שילובו של הנאשם במסגרת המשלימה, וזאת כשנטען כי גם אם היו קשיים כאלה ואחרים בהתנהגות הנאשם במכינה, מדובר בקשיים טבעיים, ונכון להשלים את המהלך ולשמור על סיכוי לגיוס הנאשם. גם בישיבת היום התמיד הסניגור בבקשתו לאפשר לנאשם להשלים את הליך השיקום, וזאת חרף הדחתו מהמכינה.

התחנה השלישית - קביעת מתחם העונש ההולם

8. בגזר הדין שניתן בעניינו של נאשם 2, עמדתי על כלל הפרמטרים הרלוונטיים לקביעת מתחם העונש ההולם, וקביעותי שם רלוונטיות אף לעניינו.

כפי שצוין בגזר הדין, דומה כי אין צורך להכביר מילים על החומרה הגלומה בעבירות בהן הורשע הנאשם, על הסכנה הרבה הטמונה בהן ועל מדיניות הענישה המחמירה בה נוקט בית המשפט ביחס לעבירות בנשק, בין היתר, בשל כך ש"עבירות מסוג זה מקימות פוטנציאל להסלמה עבריינית ויוצרות סיכון ממשי וחמור לשלום הציבור וביטחון" (ע"פ 3156/11 זראיעה נ' מדינת ישראל, פס' 5 (21.2.2012)). הערכים החברתיים הרלוונטיים לעבירות נשק הם הגנה על שלום הציבור, ביטחון, שלמות גופו ורכושו וכן על הסדר הציבורי.

במקרה דנן, אף ניתן לומר כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא משמעותית, וזאת נוכח חומרתו הרבה של האירוע, ופוטנציאל הנזק המשמעותי הגלום בו.

מדובר, הלכה למעשה, באירוע בנוסח "מערב פרוע" בלב פתח תקוה, שעה שנאשם 2, כחלק מקשירת הקשר עם הנאשם ועם החייל, יורה בתת מקלע 8 קליעים לעבר בית מגורים בו היו אנשים בבית באותה נקודת זמן.

אזכיר כי כתוצאה מהירי נגרם נזק לקירות הבית ולמוצרי חשמל שנפגעו מהקליעים שחדרו פנימה, וכי הנזק הפוטנציאלי בעבירות אלה עצום שכן "חומרתן של עבירות נשק אינה מסתכמת רק במה שאירע בפועל, אלא גם במה שעלול היה להתרחש - קרי: בסיכון הפוטנציאלי שהיה טמון בהתנהגות" (ע"פ 116/13 וקנין נ' מדינת ישראל (31.7.2013)).

9. בית המשפט העליון התווה, במיוחד בשנים האחרונות, מדיניות ענישה מחמירה ביחס לעבירות המגלמות בחובן שימוש בנשק חם למטרת יישוב סכסוכים:

"...לעיתים מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירה מסוימת אינה מספקת, ועל בית המשפט להורות על החמרה בענישה על מנת לקדם ולהגן על הערכים אשר ביסודה, ובכך לבלום את נפוצותן של עבירות מסוימות ההופכות ל"מכת מדינה", ולתת ביטוי לחומרה שיש לייחס להן... השימוש בנשק חם ככלי ליישוב סכסוכים הפך לרעה חולה, וכמעשה של יום ביומו גובה חיי אדם ולעיתים אף את חייהם של חפים מפשע אשר כל חטאם היה כי התהלכו באותה עת ברחובה של עיר. בשנים האחרונות אף חלה עליה מתמדת

במספר אירועי הירי המדווחים למשטרה (ראו למשל: דו"ח מבקר המדינה התמודדות משטרת ישראל עם החזקת אמצעי לחימה לא חוקיים ואירועי ירי ביישובי החברה הערבית וביישובים מעורבים 28 (2018)).
על רקע המציאות אותה אנו חווים למרבה הצער מדי יום, אנו עדים לקריאה ציבורית נרגשת להגברת האכיפה כלפי עבירות נשק - ולהחמרה במדיניות הענישה הנוהגת" (ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (5.11.2019)) [ההדגשה במקור - ב.ש].

10. מתחם העונש ההולם כפי שנקבע בעניינו של נאשם 2, נקבע, בין היתר, תוך התייחסות למדיניות הענישה הנוהגת, כפי שזו באה לידי ביטוי בפסקי הדין הבאים:

ע"פ 1427/21 שוויקי נ' מדינת ישראל (26.5.2021) - המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של נשיאת נשק וירי מנשק חם, בכך שהחזיק בביתו נשק דמוי רובה סער, ובמהלך התקהלות על רקע סכסוך שהתגלע בין בני משפחתו, יצא מביתו כשהוא נושא עמו את הנשק ובו מחסנית טעונה בכדורים, הגיע למקום ההתקהלות, ירה באוויר 17 כדורים ונמלט מן המקום. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 26 ל-56 חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם 37 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון על חומרת העונש, נדחה.

ע"פ 9014/20 מדינת ישראל נ' ג'רבאן (10.3.2021) - המערער הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירות של החזקה ונשיאת נשק (שתי עבירות), ירי באזור מגורים (שתי עבירות) ואיומים, בכך שבשני מקרים ביצע ירי לעבר ביתם של אנשים עמם היה מסוכסך (כאשר אותם אנשים ירו קודם לעבר בית משפחתו). בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון על חומרת העונש, נדחה.

ע"פ 9830/17 חמודה נ' מדינת ישראל (8.3.2018) - המערער הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של נשיאת נשק, ירי באזור מגורים ואיומים, בכך שאיים על אחות המתלונן, שיפגע בה על רקע סכסוך שנתגלע בינה ובין אחות הנאשם, ובסמוך לכך ירה כדורים לעבר ביתו של המתלונן, כשהאחרון שהה במרפסת הבית, במטרה להפחידו, ונמלט מן המקום. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון על חומרת העונש, נדחה.

ע"פ 4876/12 עמר נ' מדינת ישראל (23.1.2013) - המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של החזקת נשק, איומים, ירי באזור מגורים ומעשה פיזיות ורשלנות בכך שעל רקע סכסוך עם המתלונן, שלף המערער אקדח וירה מתוך רכבו מספר יריות אשר חלקן פגעו בחלק האחורי של הרכב של המתלונן. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון קיבל את הערעור שהגיש המערער והעמיד את עונשו על **24 חודשי מאסר**, בין היתר, נוכח הסכמת המשיבה להפחתה "שולית" בעונשו של המערער על רקע הסדר אליו הגיעו הצדדים.

השוואה בין מידת מעורבותם של הנאשמים באירוע

11. בגזר הדין שניתן בעניינו של נאשם 2, ציינתי כי לשיטתי - לא צריכה להיות מחלוקת כי ביחס להתרחשות העבריינית המשותפת לשלושת הנאשמים, חלקו של החייל הוא החמור ביותר.

לצד קביעה זו, אציין כי אינני רואה שוני ברמת החומרה בין עניינו של נאשם 1 לבין עניינו של נאשם 2, בכל הנוגע לאירוע ה"משותף". אמנם היה זה נאשם 2 שלחץ על ההדק, אולם, **נאשם 1** היה "בעל הסכסוך" עם המתלונן, ומכאן - בעל המניע לירות לעבר ביתו. נאשם 1 היה אף זה ששלח לחייל בהודעה מוצפנת את כתובתו של המתלונן על מנת שניתן יהיה להוציא את התכנון אל הפועל. העובדה כי לזירת העבירה המצומצמת הגיע רק נאשם 2, אינה מעצימה את חלקו ביחס לאחרים, הן כיוון שהחייל המתין בקרבת מקום, והן כיוון שנאשם 1 היה מודע לפרטי התוכנית העבריינית, והיה שותף לה, והמתין בפארק לדיווח על תוצאותיה.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

12. על בסיס האמור לעיל, ובהתאמה לגזרי הדין שניתנו בעניינו של החייל ונאשם 2, ראיתי לקבוע מתחם עונש הולם **הנע בין 26 חודשי מאסר ל- 52 חודשי מאסר**.

התחנה הרביעית - תסקירי שירות המבחן, שילובו של הנאשם במכינה קדם צבאית ומסקנת בית המשפט בהקשר זה

13. התסקיר הראשון שהוגש כולל התייחסות לנתוניו של הנאשם: צעיר בן 19, רווק, המתגורר עם הוריו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ובעל תעודת בגרות מלאה, אולם על רקע מעורבותו בתיק הנוכחי, לא גויס לצה"ל. צוין כי הנאשם החל לנהל אורח חיים שולי בגיל 16, קשר קשרים עם עוברי חוק, השתמש בסם מסוכן מסוג קנאביס הן לצריכה עצמית והן ליצירת רווחים כלכליים, ועל רקע האמור לעיל, אף הסתכסך עם גורמים שוליים ועוברי חוק. משפחתו של הנאשם נורמטיבית, ואביו מהווה עבורו גורם תמיכה משמעותי, תוך שצוין כי הקשר עם אימו מורכב, בעיקר נוכח אכזבתה ממעורבותו הפלילית הנוכחית.

הנאשם שולב בהליכי טיפול ראשוניים במסגרת תקופת מעצר הבית, הגיע למפגשים, ונראה כי היה קשוב לחברי הקבוצה וגילה הכרה ראשונית בצורך שלו בריגושים ובקשייו בוויסות דחפיו התוקפניים. לצד זאת, בלטו דפוסי הסתרה והתנהלות עברייניים. הנאשם תיאר בפני קצינת המבחן את הרקע לביצוע העבירות, את אותו סכסוך עם המתלונן על רקע כלכלי, ואף תיאר כי נהג להעסיק את נאשם 2 ואת החייל בתמורה לעבודות שונות שביצעו עבורו.

שרות המבחן התרשם כי ניכרה גאווה בנאשם עת שדיבר על מעורבותו השולית והפלילית לאורך השנים, ובפרט בעבירות הנדונות, מה גם שהנאשם התקשה להביע צער וחרטה על מעשיו, ובלטה נטייתו לתחושת קורבנות וכעסו כלפי נאשם 2 והחייל, היות ולתפיסתו, פגעו באמונו, בכך שמסרו את שמו בחקירה.

במקביל לקשר עם שרות המבחן, שולב הנאשם בתכנית "יתד" באגף הרווחה בהוד השרון, במסגרת של פגישה שבועית, כאשר דווח כי הנאשם הגיע לפגישות, משקיע מאמץ ומשתף במורכבות חייו, בדינמיקה המשפחתית ובקשיים הנובעים מהתנאים המגבילים בהם היה מצוי.

הנאשם הופנה על-ידי העובדת הסוציאלית מאגף הרווחה לטיפול רגשי-פרטני, אולם לא הביע נכונות לכך.

ביחס לשרות הצבאי, הנאשם הביע מוטיבציה ראשונית מילולית להשתלב במכינה קדם צבאית, ואף החל לפנות למכינות שונות, אשר נכון ליום עריכת התסקיר, סירבו לקבלו נוכח הערכה בדבר קיומם של דפוסי עבריינים מושרשים.

שרות המבחן סבר כי הנאשם מונע בעיקר ממוטיבציה חיצונית בשל חששותיו מתוצאות ההליך המשפטי הנוכחי,

והשלכותיו על חייו בעתיד, ובבואו לשקלל את גורמי הסיכון והסיכוי לשיקום, הגיע למסקנה כי הפרמטרים אשר נבדקו מעידים על רמת סיכון גבוהה להתנהלות אלימה בעתיד, ועל מידת חומרה גבוהה של תוצאות אותה אלימות צפויה. הנאשם התקשה כאמור להביע צער ואמפתיה כלפי המתלונן, כעס על שותפיו לעבירות, ונתפס כמי שמחזיק דפוסיים עברייניים מושרשים ונוקשים, תוך נטייה לאימפולסיביות. לצד זאת, ציין שרות המבחן כי יש לקחת בחשבון כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות, וכי אביו מהווה עבורו גורם תמיכה משמעותי ומציב גבול.

על יסוד האמור לעיל, סבר שרות המבחן כי לא נוצר פתח להמשך מעורבות טיפולית, ויש להטיל על הנאשם ענישה מוחשית, אשר תחבר את הנאשם לחומרת העבירות נשוא הדין.

14. לבקשת ההגנה נערך תסקיר משלים, ממנו עלה כי במהלך תקופת הדחייה המשיך הנאשם את המפגשים במרכז "יתד", ושיתף פעולה עם שרות המבחן באופן מלא, תוך שגילה הכרה באשר לחומרת מעשיו ואמפתיה כלפי נפגע העבירה. העובדת הסוציאלית באגף הרווחה דיווחה כי הנאשם מגלה הכרה ראשונית בצורך שלו בטיפול, ופועל באופן אקטיבי לערוך שינוי בחייו. במקביל, שולב הנאשם בטיפול משפחתי במרכז לשלום המשפחה, ומשיחה עם העובד הסוציאלי (שאף העיד במסגרת ההליך - ראה התייחסות בהמשך) עלה כי התקיימו ארבעה מפגשים, תוך שבני המשפחה שיתפו פעולה באופן מלא, והנאשם הצליח לתקשר באופן גלוי יותר עם הוריו במסגרת הטיפולית. שרות המבחן ציין כי נראה שהנאשם הצליח לעשות שינוי בעמדותיו, ומכאן שיש מקום להמשך הליכים טיפוליים על-מנת להפחית את הסיכון להישנות התנהגות אלימה.

על יסוד הדברים האמורים, סבר שרות המבחן כי יש להטיל על הנאשם ענישה קונקרטיה בדמות מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד הטלת צו מבחן, אשר יאפשר את המשך טיפולו.

15. ביום 27.10.21, ולאחר הגשת התסקיר המשלים, נשמעו טיעוני הצדדים לעונש וגזר הדין צריך היה להינתן ביום 24.11.21. ביום 9.11.21, כשבועיים לפני המועד המתוכנן למתן גזר הדין, הגישה ההגנה בקשה דחופה, בגדרה צוין כי הנאשם עשה לאורך התקופה מאמצים על-מנת להתקבל למספר מכינות קדם צבאיות, ורק כעת התקבלה הודעה בדבר הסכמת "מכינת משה" לקלוט אותו, ומשכך, יהא זה נכון לדחות את מועד גזר הדין, ולהתאים את תנאי שחרורו של הנאשם, כך שיוכל להשתלב במכינה, ובהמשך יתכן ואף יתגייס לצה"ל.

ביום 15.11.21 קיימתי דיון בבקשה, כאשר במסגרת הדיון שמעתי את דברי ראש המכינה, מר שמואל עזרא, ובהמשך, התקיימו דיונים נוספים בסוגיית דחיית מועד מתן גזר הדין והתאמת תנאי השחרור, כך שהנאשם יוכל להיקלט במכינה.

ביום 5.12.21 ניתנה על-ידי החלטה, בגדרה נעתרתי לבקשת ההגנה, דחיתי את מועד מתן גזר הדין, ואיפשרתי את קליטתו של הנאשם במכינה.

במסגרת ההחלטה, צוינו, בין היתר, הדברים הבאים: "אכן, מקרה זה מעורר התלבטות לא פשוטה. מחד, וכפי שצינתי בגזר הדין שניתן בעניינו של הנאשם הנוסף, מדובר במקרה חמור ביותר, כאשר חלקו של הנאשם משמעותי, ומצדיק עונש מאסר. מנגד, לא ניתן להתעלם מנתוני הפתיחה של הנאשם, דהיינו - היותו צעיר (כיום בן 19 ובן 18.5 בעת ביצוע העבירות) ללא הרשעות קודמות, אשר קיבל אחריות על מעשיו, ולפחות לפי התסקיר השני, מראה ניצני שינוי. לאחר ששקלתי את הטיעונים השונים, דומני כי ניתן לנקוט באותה דרך ביניים שהוצעה על-ידי ההגנה, דהיינו - לדחות את מתן גזר הדין לתקופה קצרה, ולאפשר את שילובו של הנאשם במכינה, על-מנת לבחון כיצד הוא מתנהל בה, והאם הוא מתמיד באותו קו של שינוי תפיסות

והתנהלות. חשוב להדגיש כבר בשלב זה, כי אין בעצם האפשרות הניתנת לנאשם להשתלב במכינה, כדי ללמד על גזר הדין או על הבאות, ואין לפתח ציפיות בהקשר זה. הדברים ייבחנו בזמן המתאים, ולאחר קבלת חוות הדעת מהגורמים הרלוונטיים. הדיון יידחה אפוא לתקופה של חודשיים, מתוך כוונה לקבל נתונים נוספים אודות התנהלות הנאשם במכינה, שאז תיבחן הערכה מחודשת, האם יש לאפשר את המשך דרכו של הנאשם במכינה או שמא לגזור את דינו".

בהתאם להחלטה האמורה, נקלט הנאשם במכינה עוד באותו היום (5.12.21) ובהמשך למהלך זה, קיימתי שני דיונים מעקביים.

לקראת ישיבת יום 8.2.22 הוגש תסקיר משלים, ממנו עלה כי הנאשם עורך מאמצים לתפקוד תקין במכינה, אך מאינפורמציה שהתקבלה מהמכינה, עולה כי לאחרונה חלה התדרדרות במידת הקשב של הנאשם, והוא אף ביצע עבירת משמעת עליה צפוי לתת את הדין במכינה. שרות המבחן ציין כי יש מקום להמשיך לעקוב אחר התקדמות הנאשם במסגרת המכינה.

לציין כי במהלך אותה ישיבה, התקבל גם מכתבו של מנהל המכינה, מר שמואל עזרא, אשר צין כי הנאשם הגיע עם מוטיבציה, מגלה עניין, משתתף בשיעורים והתנהלותו טובה, הגם שיש מקום לשיפור. עוד צוין כי מדובר במי שמקובל על חבריו ונרתם לעזרה, וצוות המכינה מתרשם מתרומתו של התהליך החינוכי שהנאשם עובר.

לקראת הדיון המעקבי הנוסף שנקבע ליום 10.5.22, התקבל תסקיר משלים, אשר תיאר את התנהלות הנאשם במכינה. שרות המבחן היה בקשר עם צוות המכינה, וציין כי מהשיחות עלה כי לצד מוטיבציה שהביע הנאשם, נראה כי הוא מתקשה להיענות לגורמי סמכות, מתנהג באופן פורץ גבול ומפר את הנחיות המכינה באופן חוזר ונשנה. ביום 1.5.22 התקיימה במכינה ועדה על-מנת לבחון את מצבו של הנאשם, וזאת נוכח התנהלותו הבעייתית. עוד צוין כי במהלך התקופה צבר הנאשם שלל הפרות משמעת, התקשה לעמוד בכללי המכינה, והתנהג באופן אלים, תוקפני, מתריס ואימפולסיבי כלפי צוות המכינה, אשר התרשם כי הנאשם מאופיין בדפוסי התנהגות אימפולסיביים, קושי בוויסות דחפים וכעסים, וקושי להיענות לגורמי סמכות. שרות המבחן ציין כי נראה שהמכינה אינה מצליחה להוות עבור הנאשם מסגרת מציבת גבול, ונראה כי הנאשם מתקשה להיעזר במכינה לצורך שינוי משמעותי בדפוסי חייו, כאשר ניכר שהמוטיבציה שהנאשם מביע להשתתפות במכינה היא חיצונית בעיקרה, ויתכן ומושפעת מההליכים המשפטיים ומלחצים שמופעלים על הנאשם מסביבתו הקרובה.

במסגרת ישיבת יום 10.5.22 שמעתי את דבריהם של מנהל המכינה ושל העובדת הסוציאלית - גב' מצדה בוכריס, ולאחריהם - ביום 15.5.22 - התקבל עדכון משירות המבחן שתיאר את **הדחת הנאשם מהמכינה וביטול האפשרות לשלבו בתוכנית משלימה**. לציין כי מדברי מנהל המכינה, ובעיקר מתיאוריה האוטנטיים של גב' בוכריס, עלה כי הנאשם התנהג בצורה תוקפנית ומאיימת כלפי הצוות, נתפס גונב באחת הפעילויות שנעשו, והוא היחיד מכלל החניכים שבתום ששת החודשים, לא הומלץ על גיוסו לצבא.

ניתן היה לצפות כי נאשם צעיר, אשר חרף ביצוען של עבירות חמורות המצדיקות הטלת עונש מאסר, שניתנה לו הזדמנות לעבור הליך שיקומי, יפנים את הפסול במעשיו ויעשה כל שניתן על מנת לתקן את דרכיו, אלא שהמציאות שונה.

ניתן להצביע על חוט מקשר בין התנהגותו האלימה של הנאשם כפי שזו תוארה בכתב האישום המתוקן, לבין התרשמות שירות המבחן וצוות המכינה. בסופו של יום, ואני חולק התרשמות זוהי עם שירות המבחן, נראה כי

הנאשם חפץ ב"תיג העברייני", גאה בו, והוא אינו בשל לתיקון כלשהו בדרכיו בנקודת הזמן הנוכחית. בהיעדר שיקולים שיקומיים מובהקים, בוודאי לא כאלה המאפשרים סטייה מהמתחם, אין מנוס מהטלת עונש מאסר הנותן ביטוי לעקרון המנחה בענישה - עקרון ההלימה.

התחנה החמישית - קביעת העונש המתאים

16. במסגרת קביעת העונש המתאים לנאשם, בחנתי את הנסיבות הרלוונטיות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה. זקפתי לזכות הנאשם את הודאתו, לקיחת האחריות והחיסכון בזמן הציבורי ובהעדת המתלונן. נתונים אלה מצדיקים התחשבות בקביעת העונש המתאים. גם גילו הצעיר של הנאשם מהווה נימוק המצדיק התחשבות והימנעות ממיצוי הדין בתוך גבולות המתחם. יש אף משקל לעובדה כי אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות, וכי שהה תקופה לא מבוטלת בתנאים מגבילים.

צבר הנתונים האמורים מצדיק העמדת העונש המתאים בסמוך לרף התחתון של המתחם.

סוף דבר

17. על בסיס השיקולים שפורטו לעיל, ראיתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 28 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו (26.10.2020-24.9.2020).

הנאשם יתייצב ביום 19.6.22 שעה 09:00 במתקן ניצן או במתקן אחר עליו יורה שב"ס בהליך המיון המוקדם ככל שיתקיים כזה.

במהלך תקופת עיכוב הביצוע ישהה הנאשם במעצר בית מלא, בפיקוח אחד מהמפקחים שאושרו בהליך המעצר, וינתנו לו חלונות התאווירות בימים א'-ה' בין השעות 10:00 עד 16:00; ביום ו' בין השעות 16:00 עד 22:00; ובימי שבת בין השעות 12:00 עד 18:00.

הערבויות שנחתמו בהליך המעצר יעמדו בתוקפן עד להתייצבות הנאשם למאסר.

ב. 9 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירת נשק מסוג פשע, או עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ג. 5 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

ד. קנס בסך 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו אשר ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.6.2022 ועד לסיום התשלומים.

ה. פיצוי כספי למתלונן, עד תביעה מס' 14, בסך 5,000 ₪ אשר ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.6.2022 ועד לסיום התשלומים. התביעה תדאג להודיע למתלונן על זכאותו לפיצוי והצורך למסור פרטיו למזכירות בית המשפט. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מלא.

ניתן צו למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ח אייר תשפ"ב, 19 מאי 2022, במעמד הצדדים.

**בני שגיא, שופט
סגן נשיא**